

PODPORA WELLBEINGU V RÁMCI TŘÍDNICKÝCH HODIN NA 2. STUPNI ZŠ

Bc. Kristýna Kapounková

O lektorce

- učitelka na 1. a 2. stupni ZŠ
- učitelka dálkových studentů SOŠ sociální
- dříve učitelka na speciální ZŠ, v MŠ a chůva v DS
- autorka knihy „Barevný rok“ pro učitele MŠ
- autorka článků pro pedagogy – Infra a Portál Naše družina
- autorka článků pro rodiče předškolních dětí - Infráček
- krizový chatový intervent
- lektorka Fit/Flirt dance pro ženy a street dance pro děti

Úvod

- třída
- třídní učitel
- wellbeing
- zařazení třídnických hodin dle MŠMT:
  1. Začlenění do rozvrhu -) disponibilní hodiny, volitelný předmět
    - ✓ pravidelné
    - ✓ učitel má v úvazku – přímá pedagogická činnost
    - ✓ běžná příprava
  2. Zařazení do rozvrhu nepravidelně
    - ✓ uvedeno ve školním řádu
    - ✓ písemné informování rodičů a žáků o termínu (s předstihem!)

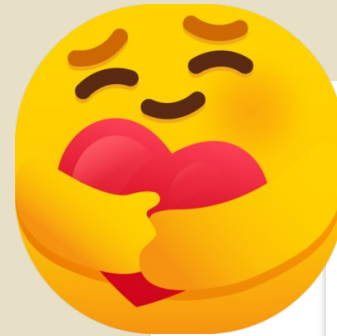

Klíč ke skvělým (třídnickým) hodinám!

10 kroků k sebepéči

1. Pokud ti v tom není dobře, nedělej to.
2. Říkej to, co si myslíš.
3. Nesnaž se každému vyhovět.
4. Důvěřuj svým instinktům.
5. Nikdy o sobě nemluv ošklivě.
6. Nikdy se nevzdávej svých snů.
7. Neboj se říct NE.
8. Buď k sobě laskavá.
9. Drž se dál od dramatu a negativity.
10. MĚJ SE RÁDA.

I am unique

I am important

I am kind

I am strong

I am brave

I am smart

I am powerful

I am loved

Třídnické hodiny

- optimální interval = 1x týdně
- důležitá spolupráce s dalšími učiteli!
- tři pilíře
- důvěrné prostředí

interaktivit
a

propojenost
se životem
žáků

přístup
učitele ve
vedení TH

◦ základní etapy:

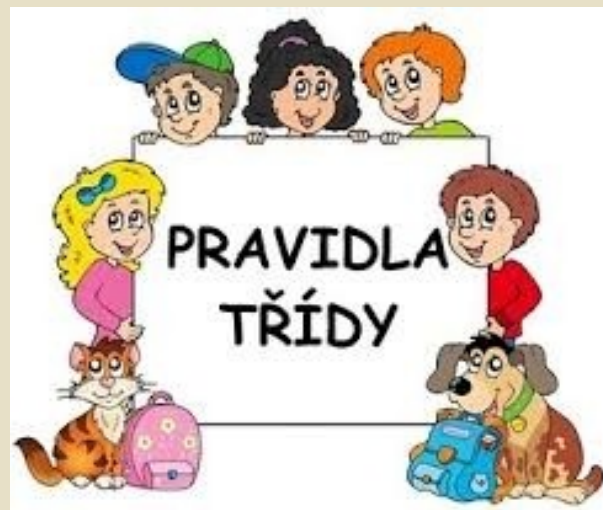
1. úvodní aktivita

2. hlavní tematická aktivita

3. zarámování, závěrečná reflexe

◦ společné stanovení pravidel

-) spíše méně
-) pozitivní formulace
-) viditelná forma
-) pravidelná aktualizace

Komunitní kruh

- odvozen od slova komunita -) společenství
- společné setkání školní třídy v kruhu
- navozuje efektivní způsob budování bezpečného a důvěryhodného prostředí
- navození prožitku společenství, podpora soudržnosti, sounáležitosti třídy, podpora rozvoje vztahů, rozvoj emocionální a sociální dovednosti dětí
- pravidla
  -) právo mluvit
  -) právo se nezúčastnit
  -) úcta
  -) nevynášet

Intervenční metody- NE! x ANO

- odpovědnost: „Já vše vyřeším.“
- tajemství: „Z dotazníku od Vás vyplynulo, že....“
- ticho: (pedagog si říká pro sebe) „Tak, aby tu nebylo takové ticho, zkusím vyprávět X....“.
- záměrná „přiblížlost“: „To mě překvapilo.... Uprímně tomu nerozumím“.
- zrcadlení: „Vidím, že si máte, co říci...“
- rámování: „Dnes jsme se pokusili o ....“
- vedení dětí ke komunikaci mezi sebou
- opatrně s radami
- nepřebírat odpovědnost za třídu a nevyčleňovat se z ní!

Nestíhačky aneb záchranné aktivity

- práce s videi – Kovy, Wifina, Nezkreslená věda, Učím se s Týnuš, rozhovory, youtubeři/influenceri
- pracovní listy – Jeden svět na školách
- vedení hodiny žáky
- skupinové práce -) ideální škola
- příprava workshopu pro mladší žáky
- volně plynoucí hodina –) témata z úst žáků, neplánovaně
- kreativní činnosti
-) úprava třídní nástěnky
-) tvorba příspěvků na školní nástěnky

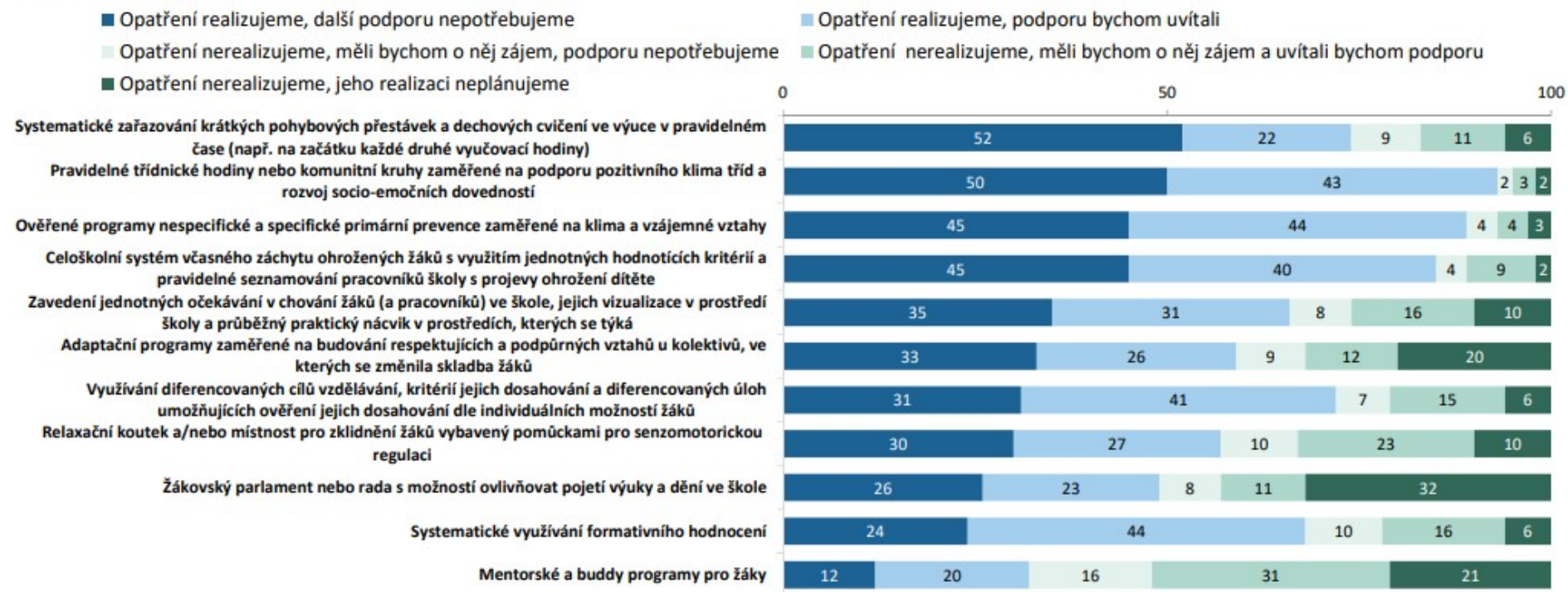
Wellbeing žáků

- systematická péče o wellbeing vede k významnému zlepšení sociálních a emočních dovedností i vzdělávacích výsledků žáků
- zásadně také přispívá ke snížení výskytu náročného chování a šikany a ke snížení počtu žáků trpících úzkostmi, depresemi a dalšími psychickými obtížemi
- země jako Norsko, Švédsko, Skotsko, Irsko nebo Dánsko dokonce zařadily podporu wellbeingu do svého kurikula
- žáci by měli vědět, proč realizujeme právě takovéto aktivity
- úvod
  -) asociace pomocí jednoho slova (mohou znázornit i dramatizací)
  -) tvorba myšlenkové mapy
  -) společná diskuze

Opatření podporující wellbeing žáků

Většina sledovaných opatření pro wellbeing žáků je na školách realizována častěji než opatření pro wellbeing učitelů. Nejčastěji ZŠ pro wellbeing žáků uskutečňují pravidelné třídnické hodiny a programy primární prevence a mají systém pro včasný záchyt ohrožených žáků. Často ještě školy zařazují pohybové přestávky a využívají diferencované cíle vzdělávání a sledování jejich dosahování. Naopak nejméně často na školách fungují mentorské a buddy programy pro žáky a žákovské parlamenty (žákovská rada je také opatřením, u kterého je nejvyšší podíl škol, které jeho zavedení vůbec neplánují).

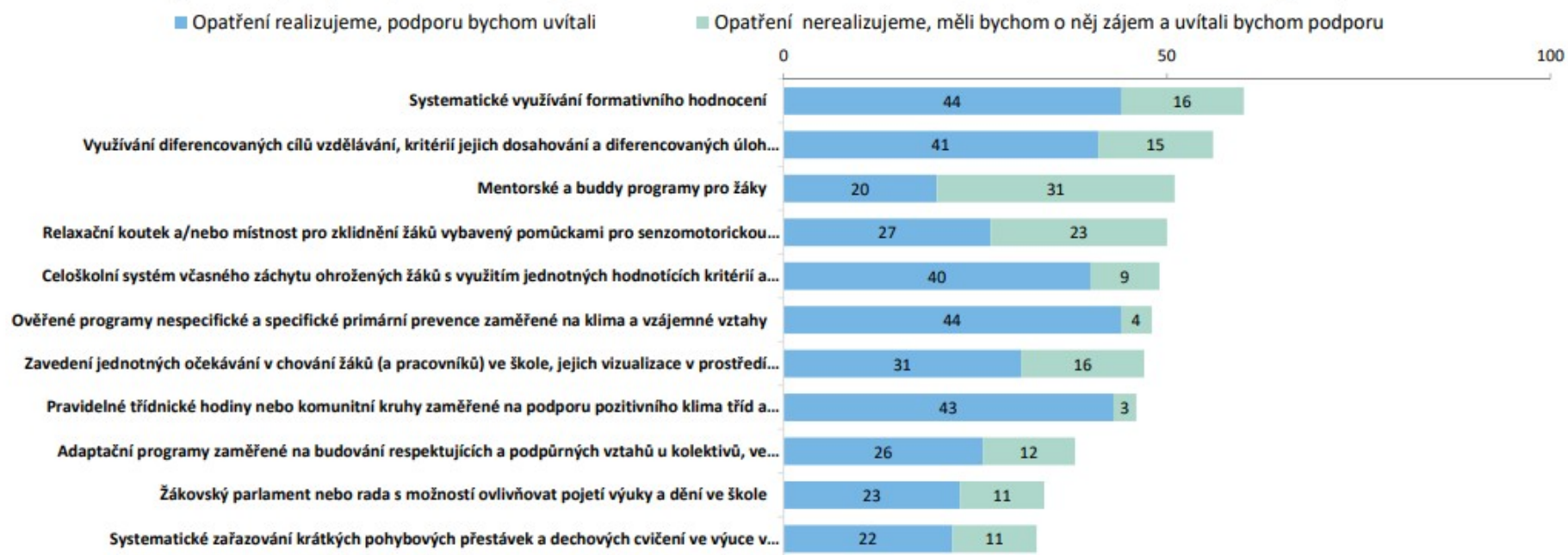

Poptávka v oblasti wellbeingu žáků

Pro wellbeing žáků ředitelé ZŠ poptávají především podporu při systematickém využívání formativního hodnocení, využívání diferencovaných cílů vzdělávání, využívání programů primární prevence a školního systému včasného záchytu ohrožených žáků, které sice poměrně často ve školách realizují, ale další podporu by ještě uvítali.

Poptávka je i po podpoře při zavádění mentorských programů pro žáky a realizaci míst pro relaxaci a zklidnění.

Opatření podporující wellbeing žáků – zobrazení těch, u kterých by vedení ZŠ uvítalo podporu

Aktivity podporující wellbeing

- **Sebepéče**

-) Youtube kanál: Míša Trestrová – Myšlenky života: Sebepéče – 7 mý
-) diskuze o důležitosti sebepéče a jejich podobách

-) zpracování mýtů a jejich přeformulování

- **Copingové strategie – Na Supermana**

-) plášť (prázdný papír) na zádech

-) dvojice spolu sdílí své copingové strategie

-) záznam 1 strategie na záda --) diskuze

- **Sváča s třídni(m)**

-) důraz na zdravé stravování

-) příprava zdravé dobroty

-) neformální „pokec“ s učitelem

Aktivity podporující wellbeing II.

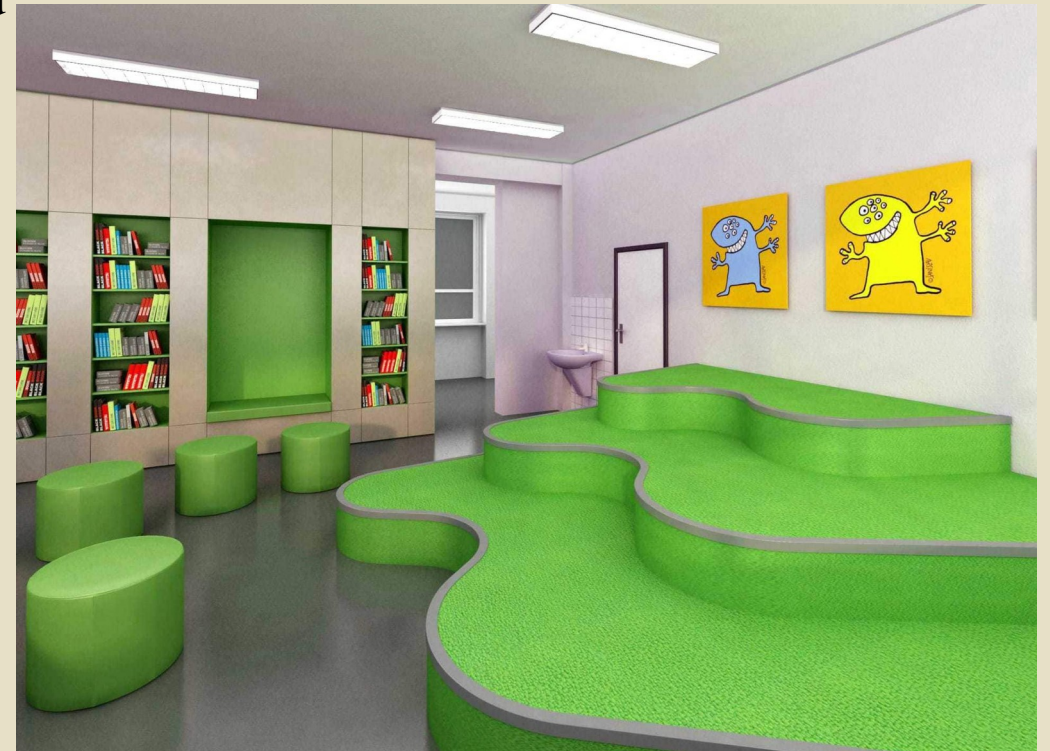
- **Balónky vděčnosti**
  -) balónek a papírek pro každého žáka
  -) papírek s vděčností vloží do balónku a nafouknou
  -) vyhodí nad hlavu a jako tým se pokusí udržet ve vzduchu
  -) po chvíli si každý vezme jeden a přečte obsah, autor může více popsat
- **Relaxační hudba – muzikomalba, poslech**
- **Školní deník vděčnosti**
- **Otázkovník**
  -) žák sepíše 5 otázek k danému tématu
  -) papíry vyhodíme vysoko do vzduchu
  -) každý si chytí jeden a vypracuje odpovědi --) závěrečná diskuze

Dlouhodobý proces

- poskytování příležitostí podílet se na smysluplném rozhodování ve škole
- vytvoření příjemného prostředí, kde se každý ve škole může cítit podporován a bezpečně prostřednictvím přístupu ke smysluplným aktivitám
- podniknout kroky ke snížení úzkosti, kterou studenti pocítují při zkouškách a testování, zavedením méně stresujících forem hodnocení
- používání vyučovacích metod, které přispívají k pozitivnímu klimatu a pohodě ve třídě
- vyhledání příležitostí k hovořit se studenty o problémech týkajících se pohody
- integrace demokratického občanství a výchovy k mezikulturnímu porozumění do různých školních předmětů a mimoškolních aktivit

- představení forem zvládání konfliktů vedených studenty a přístupů k šikaně a obtěžování
- zlepšení fyzického prostředí školy tak, aby byla pro studenty přátelštější
- podpora zdravějšího stravování poskytováním zdravých možností ve školní jídelně
- spolupráce s rodiči na zlepšení výsledků žáků a smyslu pro účel ve škole, např. o zdravé výživě, bezpečném používání internetu a komunikaci mezi domovem a školou
- společný čas strávený v odlišném prostředí

Wellbeingový den – ZŠ Magic hill

A jak takový den vypadá popisuje Melanie Rada. Program připravuje tým učitelů pod vedením školní psycholožky, v týmu je dále učitelka biologie a školní preventistka. Program je uzpůsoben věku dětí a jeho cílem je navození duševní i tělesné pohody. V září jsme se například zaměřili na téma Odpočinek. Žáci si během dne vyzkoušeli mimo jiné například vedenou relaxaci, nácvik správného dýchání, arteterapeutické kreslení nebo mindfulness procházku. Na konci dne poté bylo společné zhodnocení. Jak jsme se od dětí i učitelů dověděli, den byl pro všechny zajímavý a velmi přínosný. V říjnu pokračujeme tématem Emoce a jejich zvládání.

Chceme, aby se wellbeingové dny staly nedílnou součástí života školy, stejně jako každodenní péče o její vnitřní klima. Jsme totiž přesvědčeni, že vyrovnaný jedinec, který zažívá celkovou pohodu může být úspěšný nejen ve studiu, ale i v budoucím povolání a osobním životě uzavírá Klára Daňková.

Doporučení na sociální sítě

- Nevypust' duši
- Centrum Locika
- Konsent
- Nevyhasni
- Nenech to být (NNTB)
- Replug me
- @zalepsimenstruaci
- @realita.studentky
- @jeoknebytok
- Mezi řečí (facebook)

Schránka důvěry

- tvorba – všichni žáci
- dopředu stanovit místo k uchování
- pedagog informuje o době vybírání a čtení
- anonymita X podpis

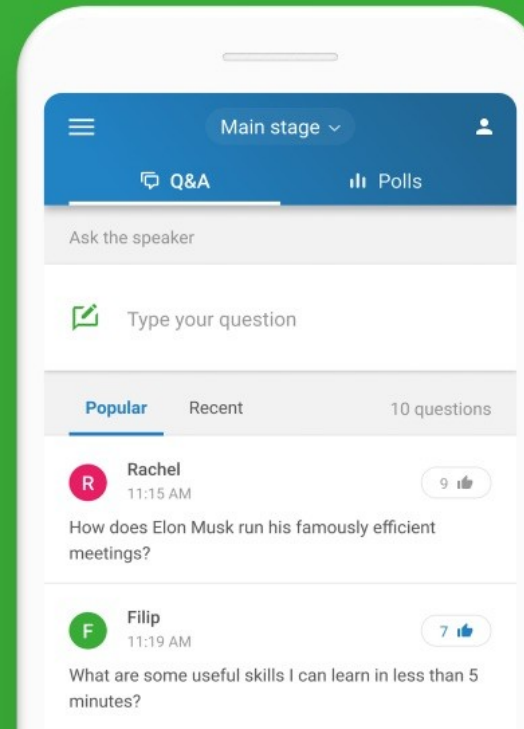

Slido

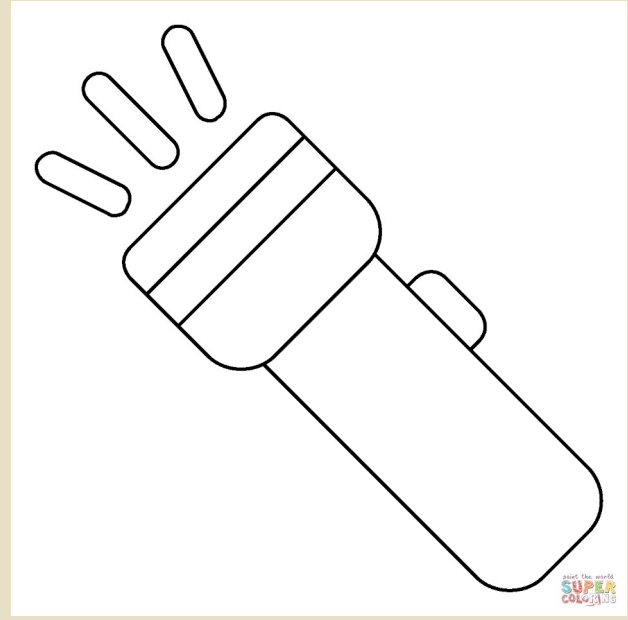
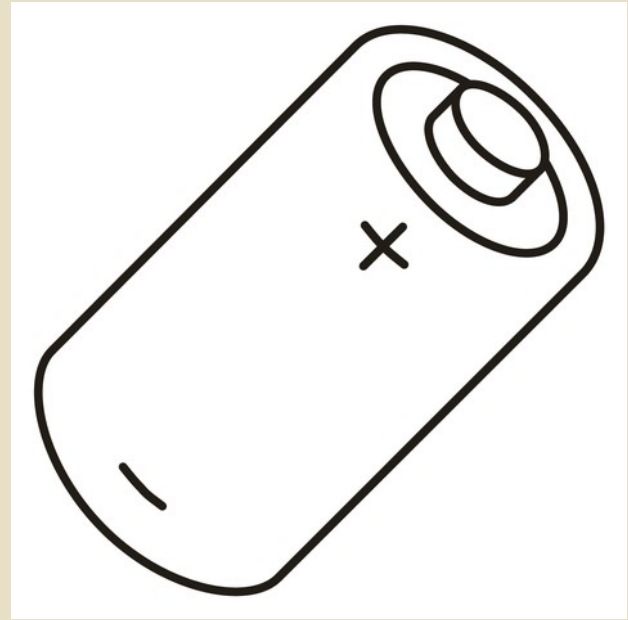
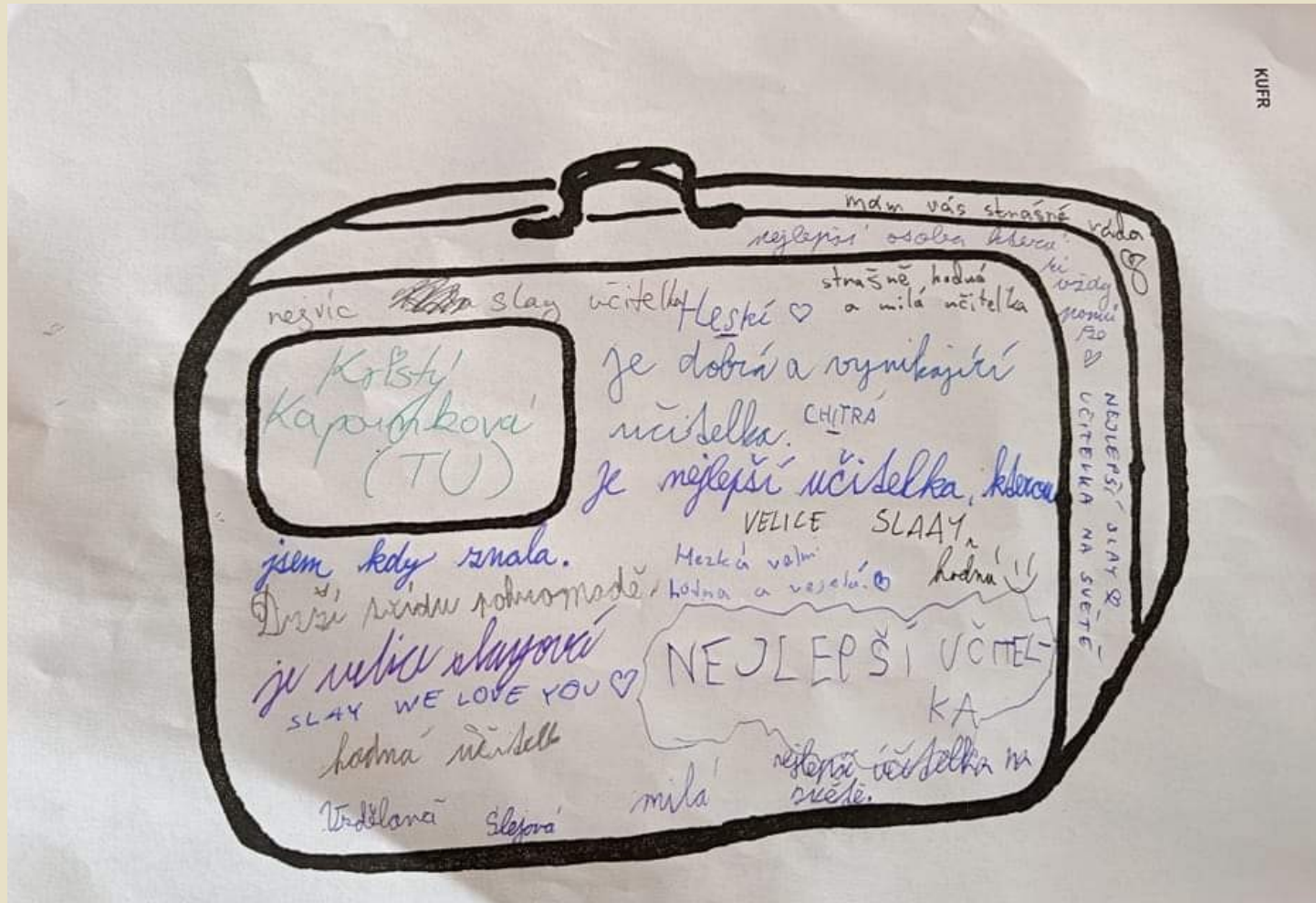

Join the conversation
**Ask questions &
vote in live polls**

slido

Metoda Kufr/Baterka

Průvodce mých potřeb

..... (doplň jméno)

KDY POTŘEBUJI TVOU POMOC	JAK MI MŮŽEŠ POMOCI	CO POTŘEBUJI SLYŠET
<p><i>Když si všimneš, že...</i></p> ☐ Potřebuji hodně spát. ☐ Moc dobře se nevyspím. ☐ Držím se stranou od ostatních. ☐ Často se mi mění nálada. ☐ Jsem hodně negativní. ☐ Lítám z jednoho ke druhému. ☐ Dělán chybna rozhodnutí. ☐ Nedokončuji věci. ☐ Nestarám se o sebe. ☐	☐ Měj se mnou trpělivost. ☐ Když mě posloucháš, nepřerušuj mě. ☐ Čas od času se mě zeptej, jak se mám. ☐ Dej mi prostor jen pro mě, pokud o něj požádám. ☐ Nedělej rychlé soudy. ☐ Udělejme si čas jen jeden pro druhého. ☐ Věř mi, že dělám, co můžu. ☐	☐ "Není to tvá chyba." ☐ "Záleží mi na tobě." ☐ "Budeš v pořádku." ☐ "Vím, že toho je teď moc." ☐ "Zvládneme to." ☐ "Mám o tebe starost." ☐ "Co pro tebe mohu udělat?" ☐ "Jak ti mohu pomoci?" ☐ "Mám s tebou teď zůstat?" ☐ .....
CO MI NEPOMÁHÁ	JAK POŽÁDÁM O POMOC	JAK POZNÁŠ, ŽE MĚ POTŘEBY JSOU USPOKOJENY
☐ Nevyžádané rady. ☐ Porušování slibů. ☐ Nedůvěra vůči mně. ☐ Vyhýbání se mi. ☐ Kritika nebo obviňování. ☐ Zlehčování. ☐ Poučování. ☐ Nereagování na mé zprávy či zmeškané hovory. ☐ Vyhýbání se otázce, jak se mám. ☐	☐ Zavolám tě. ☐ Napíšu ti. ☐ Navštívím tě. ☐ Požádám tě o setkání. ☐ Možná přestanu komunikovat. ☐ A možná to poznáš dříve na mém chování než na mých slovech. ☐ Promluví se svými kamarády. ☐ Zajdu k lékaři. ☐ Vytočím linku pomoci. ☐	☐ Budu více v kontaktu s ostatními. ☐ Začnu lépe spát. ☐ Budu vyrovnanější. ☐ Budu působit více optimisticky. ☐ Budu myslet flexibilněji. ☐ Budu dělat zdravá rozhodnutí. ☐ Budu dotahovat věci do konce. ☐ Budu se o sebe více starat. ☐ Budu chodit včas. ☐ Bude příjemnější být v mé společnosti. ☐ .....

MŮJ OSOBNÍ KRIZOVÝ PLÁN

Cítím, že toho je na mě moc, když:

_____

_____

_____

_____

_____

Dobrým rozptýlením pro mě může být třeba:

Věci, které mi pomáhají, když mi není dobře:

Místa, kde se cítím v bezpečí:

• _____

• _____

• _____

Blízcí lidé, na které se můžu obrátit:

1. _____

2. _____

3. _____

Činnosti, při kterých se cítím v bezpečí:

• _____

• _____

• _____

Další kontakty nebo zdroje, kde můžu vyhledat pomoc:

1. _____

2. _____

3. _____

Linka bezpečí - 116 111 (www.linkabezpeci.cz)
 Linka první psychické pomoci - 116 123
 (www.linkapsychickepomoci.cz)

Zpětná vazba od žáků

Shrnutí čtvrtletí: třídnické hodiny

1. V rámci třídnických hodin mě nejvíce zaujalo/bavilo *Práce ve skupině*
2. Na třídnických hodinách se cítím *Dobře. Je to hezký začátek týdne.*
3. Přístup paní učitelky je *zábavný. Třídnické hodiny jsou snižování závažnosti.*
4. Na třídnických hodinách bych chtěl/a více *Skupinových prací*
5. Vzkaz pro paní učitelku: *Jste nejlepší učitelka a baví mě vaše hodiny. A když jsem o rok pozadu tak mě více baví.*

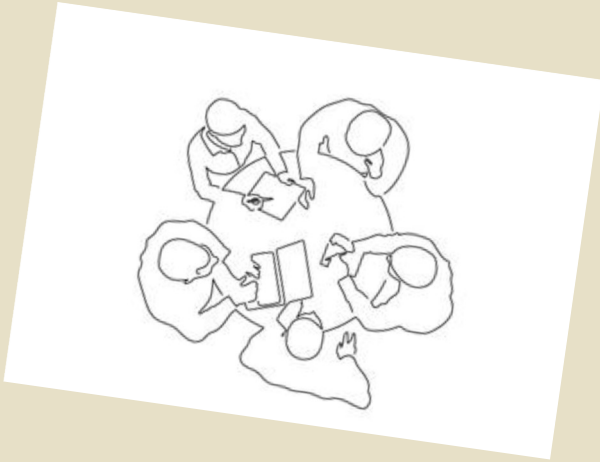
Shrnutí čtvrtletí: třídnické hodiny

1. V rámci třídnických hodin mě nejvíce zaujalo/bavilo *líbilo se*
2. Na třídnických hodinách se cítím *vyvoláno, v pohodě*
3. Přístup paní učitelky je *příjemný, ale hodný*
4. Na třídnických hodinách bych chtěl/a více *posílání*
5. Vzkaz pro paní učitelku: *Jste super učitelka, ať nejlepší na škole v porovnání s ostatními učitelky*

Shrnutí čtvrtletí: třídnické hodiny

1. V rámci třídnických hodin mě nejvíce zaujalo/bavilo *líbilo se sledovat naši práci*
2. Na třídnických hodinách se cítím *respektováno*
3. Přístup paní učitelky je *rajimový, vstřídný*
4. Na třídnických hodinách bych chtěl/a více *probrat si věci, než jenom list*
5. Vzkaz pro paní učitelku: *Moc se mi líbí a šleďte miše dělat se nás do A. Práci*

Prostor pro sdílení

- Co se mi osvědčilo?
- Co dělám jinak, než, když jsem začínal?
- Co aktuálně funguje v mé třídě, ale jinde by to nefungovalo?
- Jak získávám zpětnou vazbu ohledně TH?

Závěrem k zamyšlení...

Když květina
nekvete, upravíte
prostředí, v němž
roste, ne květinu.

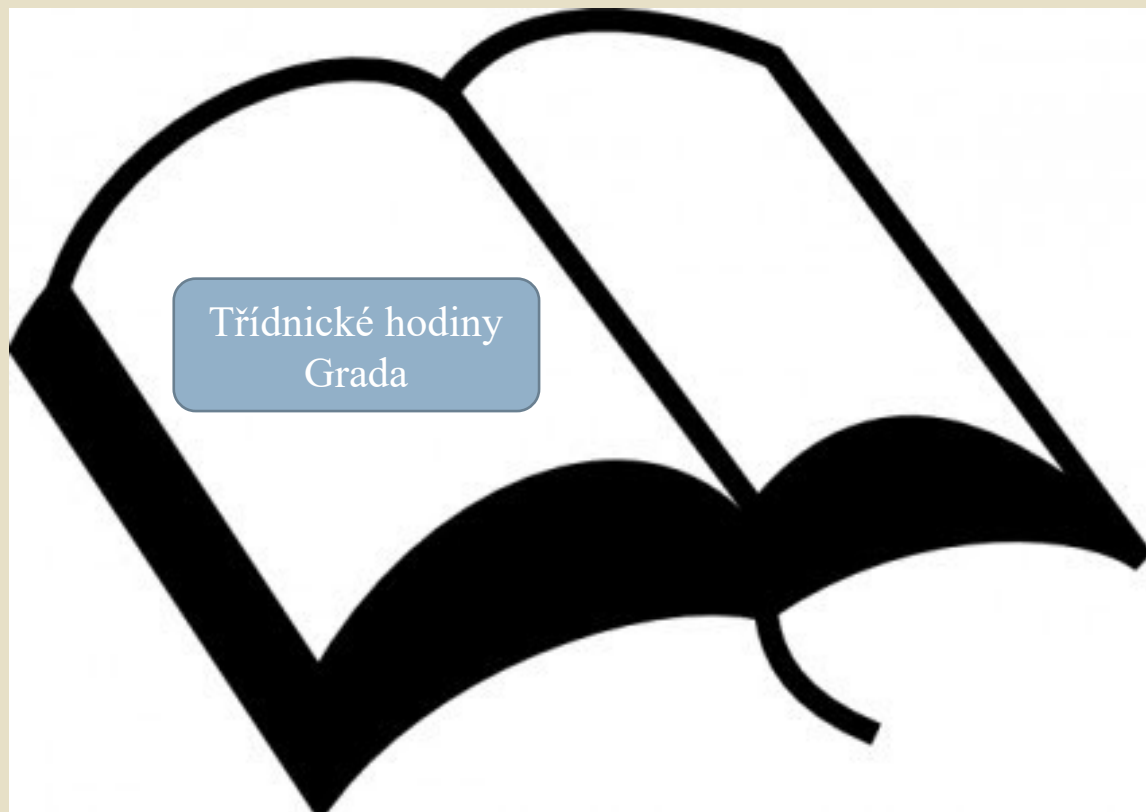
Alexander Den Heijer

DETIJSOUTAKYLIDI.CZ

D Ě T I
J S O U
T A K Y
L I D I

Pro další inspiraci, komunikaci...

Kontakt:

@ Facebook: Kristýna Kapounková,
pedagog

@ Instagram: kristyna_kapounkova

**Asociace
pedagogických
pracovníků ČR**

Děkuji za
pozornost